

Design Museum voor de Toekomst

Welkom

Welkom in het Design Museum voor de Toekomst.

Je gaat je begeven in een museum 'nieuwe stijl'. Zie het als een multidisciplinair laboratorium waar verschillende werelden samenkomen. Hier staat de toekomst centraal en word jij uitgedaagd die zelf vorm te geven.

Ja, jij ja!

Maar is die toekomst zo maakbaar dan? We horen het je al denken. Wie weet. We stimuleren je er in ieder geval over te speculeren en je verbeeldingskracht te gebruiken. Verwacht geen antwoorden. Wel nieuwe inzichten. En hopelijk een aanzet tot doen.

Stel jezelf open.
Wees kritisch en nieuwsgierig.
Maar wel met een glimlach.
En stel vooral vragen.

Veel plezier!

April
2019

Inleiding

In opdracht van de gemeente Eindhoven is dit plan ontwikkeld voor het nieuw op te richten Design Museum voor de Toekomst. De boodschap was dat dit nieuwe initiatief - zoals geformuleerd in de Brainport Nationale Actieagenda en in de Regio Deal Brainport Eindhoven (juli 2018) - de regionale infrastructuur rond design en technologie moet versterken op een manier die landelijk meerwaarde heeft en die internationaal uitstraalt.

Er zijn interviews gehouden met alle mogelijk denkbare stakeholders binnen Eindhoven en met belanghebbenden binnen de regio, als ook op nationaal en internationaal niveau¹. Verder zijn er verschillende focusgroepen georganiseerd om bepaalde meningen en werkvelden nog dichter bij het project betrokken te laten raken. Tot slot, hebben we inspiratie, wijsheid en kennis kunnen halen uit eerder geschreven plannen die een vergelijkbare ambitie voor ogen hadden. De wens voor een nieuwe instelling rond design en technologie leeft namelijk al lang in Eindhoven.

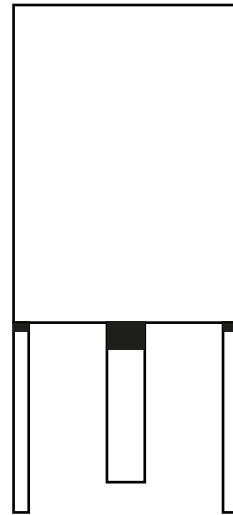
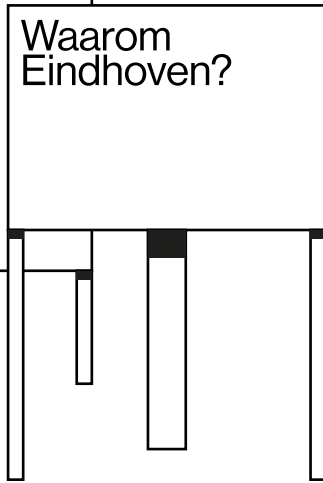
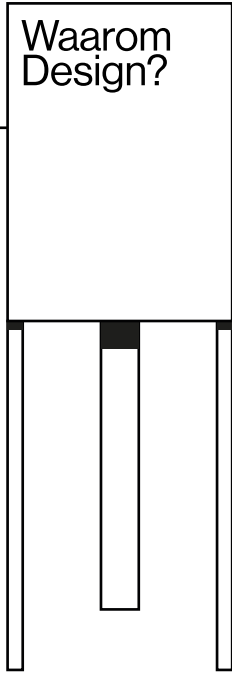
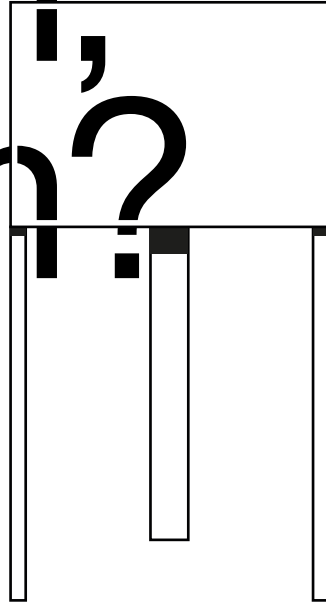
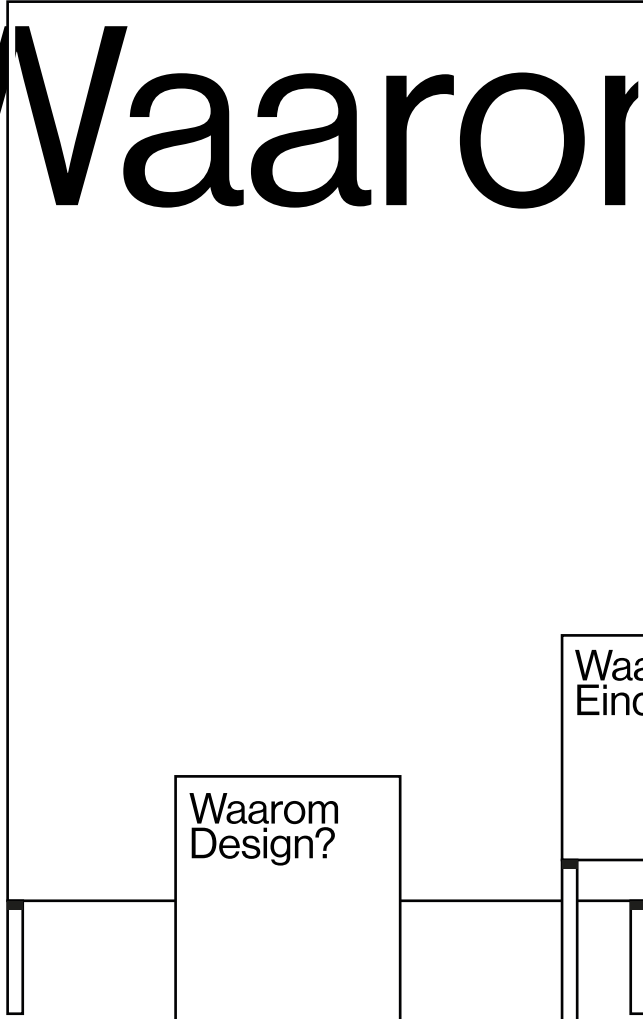
De tijd is nu rijp om deze ambitie daadwerkelijk te realiseren.

April
2019

Design Museum
voor de Toekomst

1. Zie voor lijst met geïnterviewden bijlage 3

Waarom, Waarom?

Waarom Design?

“Everyone designs who devises course of action aimed at changing existing situations into preferred ones”

Herbert Simon, 1962

Design gaat al lang niet meer alleen over mooi ontworpen stoelen of vazen. Eigenlijk ging het daar nooit over. Design - in al zijn verscheidenheid - gaat over de relatie tussen de mens en de wereld. Het is datgene wat mensen tot mens maakt². Wij mensen hebben door design en technologie onszelf continue getransformeerd. Hierdoor maakten we de wereld mooier en beter, maar helaas ook slechter (zoals nu steeds nijpender zichtbaar wordt). Juist deze relatie tussen de mens en de wereld is nu actueler en prangender dan ooit. Denk bijvoorbeeld maar aan de relatie tussen de mens en de natuur en hoe nieuwe technologieën nieuwe vormen van expressie en onderzoek mogelijk maken. Dit heeft grote impact op onze relatie tot de natuur, tot elkaar, maar ook op wat we verstaan onder ‘de waarheid’. Design stelt ons dus voor de vraag hoe we de toekomst voor ons willen zien. Het maakt het mogelijk om de toekomst niet klakkeloos te ondergaan, maar om je er actief toe te verhouden.

Het design perspectief is daarom cruciaal voor de wereld van morgen. Het maakt het mogelijk om daadwerkelijk innovatief te zijn, om op zoek te gaan naar een geheel nieuwe toekomst; om nieuwe invalshoeken te genereren voor complexe maatschappelijke vraagstukken. Juist de kenmerkende creatieve mentaliteit die ten grondslag ligt aan design maakt het mogelijk om kritische, ethische vragen te stellen. Om op zoek te gaan naar de achterliggende waarden. Om nieuwe mogelijkheden te verbeelden waarmee in de praktijk kan worden geëxperimenteerd. Het maakt een vorm van interactie mogelijk waarin mensen niet louter consument of object zijn, maar zelf betekenis kunnen geven aan hun leven, hun verleden en hun toekomst. Dit bijzondere vermogen van design maakt dat het een essentiële broedplaats voor vernieuwing kan zijn: de culturele R&D van de samenleving³.

Zo'n broedplaats voor innovatie verdient een centrale en aansprekende plek waar op een onbegrensde manier over de vraagstukken van de toekomst kan worden nagedacht, gesproken en gevisualiseerd, en wat tegelijk een laboratorium is om de toekomst samen vorm te geven.

April
2019

Design Museum
voor de Toekomst

2. Vrij vertaald naar “Are we Human”, Mark Wigley & Beatriz Colomina, 2017

3. Zie ook het sectoradvies “Ontwerp voor de toekomst” van de Raad voor Cultuur, 2018.

Waarom Eindhoven?

De Raad voor Cultuur signaleert in het meest recente advies 'Cultuur Dichtbij, Dichtbij Cultuur' *"dat er dat er bij veel partijen behoefte is aan een permanente presentatieplek van design en kan zich voorstellen dat dit leidt tot de oprichting van een voorziening die de presentaties van collecties op het gebied van design en andere ontwerpdisciplines koppelt aan productie, onderzoek, debat, reflectie en opdrachtgeverschap"*⁴. Dit voorstel sluit naadloos aan bij de ambities van Brainport Eindhoven. Op basis van de plaatsgevonden verkenning denken we dat zo'n voorziening bij uitstek past in Eindhoven op basis van de volgende redenen:

Breed draagvlak en enthousiasme

Er is heel veel enthousiasme voor een mogelijk nieuw initiatief rond design en technologie. Zodoende is er al een rijke hoeveelheid aan bestaande ideeën, activiteiten, en instituten die zich aan dit nieuwe initiatief willen verbinden. Bij al deze partijen heerst een algemene behoefte om de positie van design te versterken en te laten zien wat de meerwaarde van design kan zijn voor de samenleving. Na eerdere pogingen om een dergelijk initiatief op te zetten lijkt er nu enorm veel welwillendheid, steun en momentum te bestaan. Alle seinen staan op groen om deze lang gekoesterde ambitie te realiseren.

Karakter van de stad

Vroeger had Philips het natuurkundig laboratorium; het NatLab. Een wereldberoemd voorbeeld van succesvol innovatief vermogen. Eén van de beste R&D-centra in de wereld, waar onder andere de cd is ontwikkeld. Op zijn hoogtepunt werkten er 2400 medewerkers. Philips Corporate Design organiseerde in 1995 'Visions of the Future' (zie kader) waarin er al werd nagedacht over design voor de toekomst, over ethische vraagstukken en de toepassing van fundamentele kennis in concrete producten. In 2001 werd het NatLab omgevormd tot de High Tech Campus Eindhoven, een broedplaats van samenwerkende bedrijven en bedrijfjes, met veel jonge start-ups. Meer dan 50 procent van alle Nederlandse patentaanvragen komt daar vandaan. Eindhoven laat zien dat het zichzelf kan transformeren en dat het zijn blik richt op de toekomst. Een Design Museum voor de Toekomst kan zich daarom geen betere vestigingsplek wensen.

Visions of the Future Philips Corporate Design – 1995

Vision of the Future was een door Philips opgezet project van anderhalf jaar om inspiratie op te doen voor nieuwe producten. Op basis van toekomstbeelden over de wereld in 2005 werden experts vanuit verschillende disciplines bij elkaar gebracht. Dit project leverde veel nieuwe productideeën op en lag aan de basis van de gewijzigde koers van productontwikkeling naar dienstontwikkeling binnen Philips.

April
2019

Design Museum
voor de Toekomst

4. Dichtbij Cultuur, Cultuur Dicht bij, Raad voor Cultuur, p.108 (2019)

Unieke infrastructuur rond design en technologie

Eindhoven is naast technologiestad ook al van oudsher de designstad van Nederland en heeft wereldwijd een toonaangevende positie. De Design Academy en haar alumni zijn wereldvermaard en ontwerpen de toekomst in alle uithoeken van de wereld. De Dutch Design Week trekt meer dan 300.000 bezoekers en er is een levendige design community van ontwerpers die in Eindhoven wonen en werken. Dutch Design heeft mede door de maatschappelijke geëngageerdheid een bijzondere positie verworven die internationaal gezien en erkend wordt. Verder dragen de TU/e, Fontys Hogeschool en het SintLucas en instellingen zoals de Kazerne, het STRP festival, MU, de Ontdekkfabriek, het Van Abbemuseum, Baltan, Onomatopoe, het Philips Museum, TAC bij aan het bloeiende culturele klimaat in de stad. De wisselwerking met de private en publieke sector wordt daarbij versterkt door Brainport en BrabantStad. De schaalgrootte van Eindhoven (ook wel een 'superdorp' genoemd) en de historische verbondenheid tussen de verschillende partijen maakt samenwerken en samen optrekken tussen de wereld van technologie, design, onderwijs en openbaar bestuur makkelijker dan in de meeste andere steden.

“Smaller cities have a better chance of finding the sweet spot where communities and institutions work together in a mutually meaningful way.”

Tony Butler, Executive Director van Derby Museums

Behoeftte aan nieuwe culturele impuls

Ondanks de koploperspositie van Brainport Eindhoven rond innovatie wordt dit niet weerspiegeld in het aantal bestaande culturele voorzieningen. Dit knelpunt staat ook beschreven in het meest recente advies van de Raad voor Cultuur⁵, in de publicatie 'De Waarde van Cultuur'⁶ en wordt onderkend door het Planbureau voor de Leefomgeving⁷. Gezien het aantal inwoners blijft het culturele aanbod achterwege vergeleken bij andere stedelijke regio's. Dat is ontzettend jammer aangezien er juist enorme behoefte is aan een nieuwe impuls. Een die de infrastructuur versterkt, die de wereld van design en hightech aan elkaar verbindt en die ervoor zorgt dat alle Eindhovenaren en Nederlanders ervan kunnen profiteren. Dit versterkt op zijn beurt weer de koploperspositie van de regio waardoor het nieuw talent aan zich zal blijven binden. Er is dus ruimte en noodzaak voor een nieuwe culturele ontmoetingsplek die kan zorgen voor een constructieve verbinding tussen hightech en design, tussen design en maatschappij en tussen professionals en burgers.

“A lot of the problems we're facing – rising sea levels, air pollution – are, to me, an issue of bad design. We have created this current situation, now we have to design our way out of it. ...“It's about setting a new value, it's about setting a new standard of life that is not just driven by money, but by human values like clean air, clean water, and clean energy.”

Daan Roosegaarde, Fortune, 2019

5. Cultuur Dichtbij en Dichtbij Cultuur, Raad voor Cultuur, april 2019

6. Waarde van Cultuur, www.waardevancultuur.nl (2018)

7. PBL, Regionaal-economische groei in Nederland. Een typologie van regio's (2017)

Potentiële iconische locatie

Tijdens mijn rondgang zijn er meerdere plekken in de stad in beeld gekomen die nog nader onderzocht zullen worden. Ook hebben er de afgelopen weken constructieve gesprekken plaatsgevonden om het Design Museum voor de Toekomst te huisvesten in het Evoluon. De nieuwe eigenaren van het Evoluon hebben de Evoluon Foundation opgericht voor het culturele programma. Beide initiatieven zouden elkaar op termijn kunnen versterken en zo een krachtige impuls bieden voor de innovatiekracht van Nederland. Er is namelijk geen ander gebouw dat zo symbool staat voor design, technologie en de toekomst als het Evoluon en waar de kracht van design voor een mogelijke nieuwe toekomst zich kan bewijzen. Al sinds de oprichting worden ideeën gevierd, vinden er disruptieve uitvindingen plaats en worden inspirerende prototypes gemaakt en ervaren. Het is tijd dit bijzondere rijksmonument terug te geven aan het publiek.

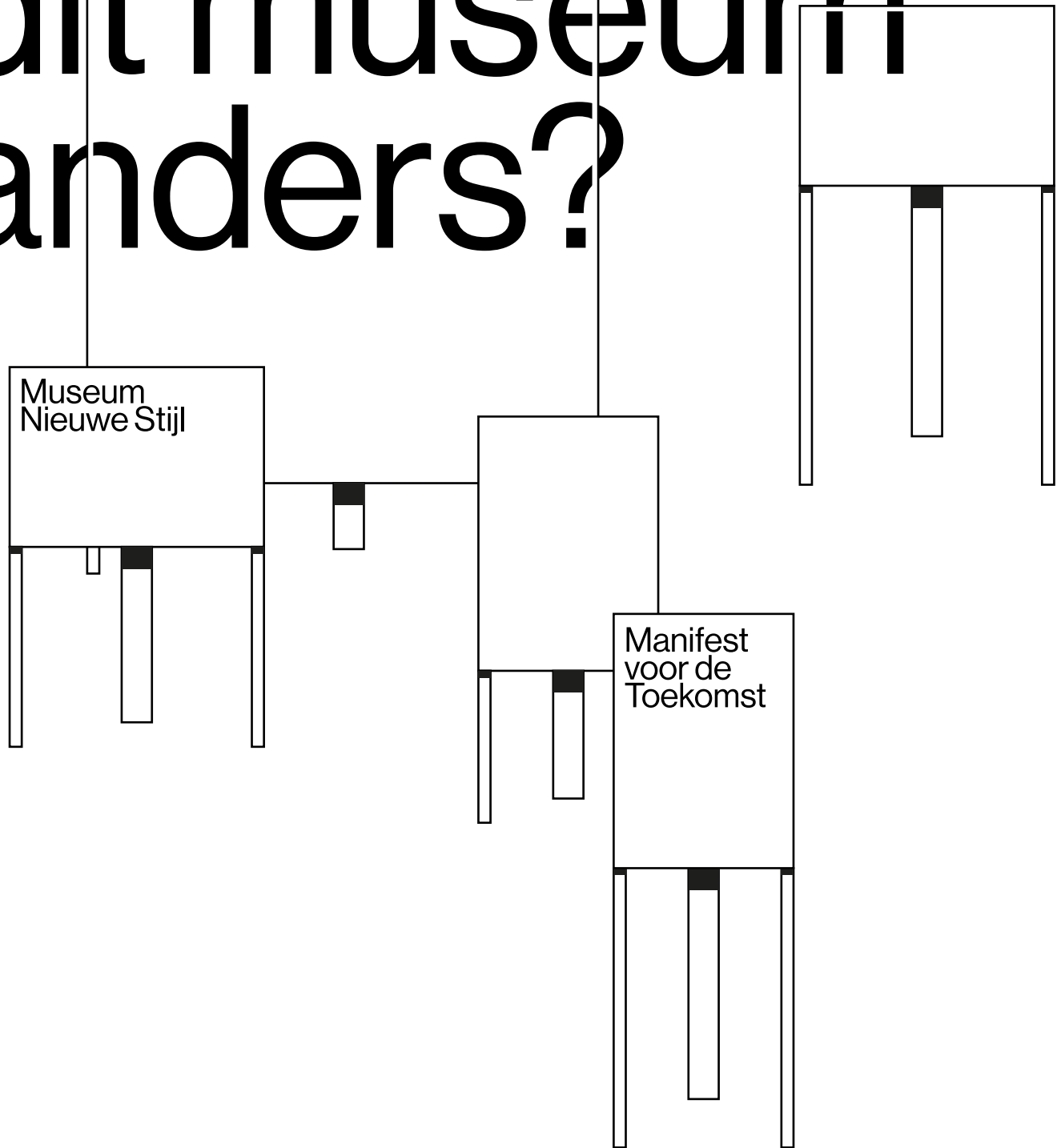
April
2019

Design Museum
voor de Toekomst

Wat maakt dit museum anders?

Museum Nieuwe Stijl

“Museum: een permanente instelling ten dienste van de samenleving en haar ontwikkeling, toegankelijk voor publiek, niet gericht op het maken van winst, die de materiële getuigenissen van de mens en zijn omgeving verwerft, behoudt, wetenschappelijk onderzoekt, presenteert en hierover informeert voor doeleinden van studie, educatie en genoegen⁸.”

Definitie museum, CBS

Musea worden over het algemeen geassocieerd met collecties en met historie. Echter, musea gaan juist over de gemeenschap. Over het publiek. Over onderzoek. Over verbeelding. Musea zijn ook populair. Ze trekken zelfs meer bezoekers dan belangrijke voetbalwedstrijden⁹. Maar musea zullen zich in de toekomst ook verder moeten ontwikkelen om relevant en aantrekkelijk te blijven. Om diverser en toegankelijker te worden. Om echt een afspiegeling te worden van onze samenleving. Daar is nog werk te doen¹⁰.

In het begin van dit onderzoek hebben we de definitie en ‘vanzelfsprekende’ elementen van een museum dan ook ter discussie gesteld. We vroegen onszelf onder andere af “staat een museum op één plek?” en “heeft een museum überhaupt een gebouw nodig?”. De visie van het Design Museum voor de Toekomst is dan ook het resultaat van meerdere scenario’s. Toch denken we dat er een zichtbare plek nodig is. Onder andere omdat een museum als plek bij uitstek geschikt is om verhalen in een grotere context te plaatsen en om mensen en werelden te laten samenkomen. Een plek die zichtbaar is en waar je je welkom voelt.

Het Design Museum voor de Toekomst gaat dus niet alleen over design of over de toekomst, maar ook over een ‘museum voor de toekomst’. Het is een laboratorium voor een nieuw format. Zo zal het een plek zijn die zich niet zozeer richt op het verleden maar op de toekomst. Er zal een collectie van de toekomst worden opgebouwd in samenwerking met het netwerk. Verder zullen er meerdere functionaliteiten zoals onderzoek, experiment, presentatie, onderwijs en ontmoeting worden gecombineerd en elkaar versterken. Het museum zal binnen, maar ook buiten - in buurten, straten en huiskamers - plaatsvinden. Het zal open, divers en inclusief zijn; een hub binnen een levend netwerk.

Zie het als een museum ‘nieuwe stijl’. Als je er binnentreedt gebeuren er onverwachte zaken die de ervaring rijker zullen maken. ‘Anders dan verwacht’ op een positieve manier.

8. Zie begrippenlijst op cbs.nl

9. Het geëmancipeerde museum, S. ten Thije, (2017)

10. Voor meer info: Museums in a troubled world, R. R. James, (2009)

Manifest voor de Toekomst

Het Design museum voor de Toekomst zal zich baseren op de volgende zeven uitgangspunten. Ze vormen als het ware het manifest voor de toekomst.

1. We stellen de vraag centraal

Door vragen centraal te stellen, wakkeren we de nieuwsgierigheid aan. We stimuleren de ontdekkingsdrift. Onze menselijke creatieve mentaliteit. Verwacht geen antwoorden, wel nieuwe kennis en nieuwe perspectieven.

“Aesthetics is a sense of care, and all design the articulation of a problem or a set of problems (there are no white walls anymore – nothing is pure, and everything is made of something), as much as creating a feeling relation. By the way, design is the articulation of a problem, not the ‘solving’ of it.”

Henk Oosterling

2. We kijken van buiten naar binnen

We komen tot bovengenoemde vragen door te beginnen bij de wereld om ons heen. Dit museum richt zich namelijk niet op design en technologie als disciplines, maar ziet ze als middelen om tot een betere samenleving te komen. De maatschappij en alles wat we zien of ervaren is leidend, in plaats van dat we denken vanuit de design/tech sector. We hanteren een ‘outside in’ perspectief in plaats van het ‘inside out’ perspectief. Zo is het goed voorstelbaar dat we zullen starten door een deel van de Eindhovenaren mede de leidende thema’s te laten bepalen.

3. We richten ons op de toekomst

In wat voor een toekomst zouden we willen wonen? Of werken? Of samenleven? Hoe verhouden we ons straks tot onszelf? En tot de natuur? Is de toekomst er niet al? In al het kleine om ons heen? En hoe beschouwen we de toekomst überhaupt nog nu onze herinneringen steeds meer digitaal worden? We focussen op een toekomst waarin er ruimte is voor iedereen en alle vormen van leven. Door ons te richten op de toekomst zal er een nadruk komen te liggen op de speculatieve kant van design. Zo gaan we de toekomst verkennen.

4. We bieden ruimte voor meerstemmigheid

Om daadwerkelijk nieuwe perspectieven op deze toekomst van ons te bieden, moeten we open staan voor meerstemmigheid en heel bewust geen vast standpunt innemen. Het Design Museum voor de Toekomst verkent meerdere zienswijzen en opvattingen. De toekomst is namelijk niet utopisch of dystopisch, links of rechts, wit of zwart. Het kan meerdere gedaantes aannemen die steeds

verschillende reacties teweegbrengen. We zijn erop gericht om de nog stille stemmen hoorbaar te maken. Zo ontstaat er ruimte voor dialoog en debat. Dat helpt om ons voor elkaar open te stellen en elkaar te leren respecteren.

5. We definiëren design in de breedste zin

Alhoewel men bij het woord 'design' al snel denkt aan een mooi ontworpen stoel of tafel, gaat design veel verder. Design kan namelijk ook een proces zijn. Of een bezigheid. Of een aanpak. Zo zullen deze nieuwe inzichten en perspectieven binnen het museum niet alleen maar concrete producten zijn. Door het begrip design op te rekken en diverser te maken - zoals ook kenmerkend is voor de Dutch Design Week - komen we tot verbindingen die nog niet eerder zijn verkend.

“Design is not about products. Design is about relationships. Good design can draw, almost invisibly, on different levels of meaning to communicate with users. It suggests a lack of imagination when those opportunities are not exploited to the fullest.”

Hella Jongerius & Louise Schouwenberg , Beyond the new; a search for ideals in design.

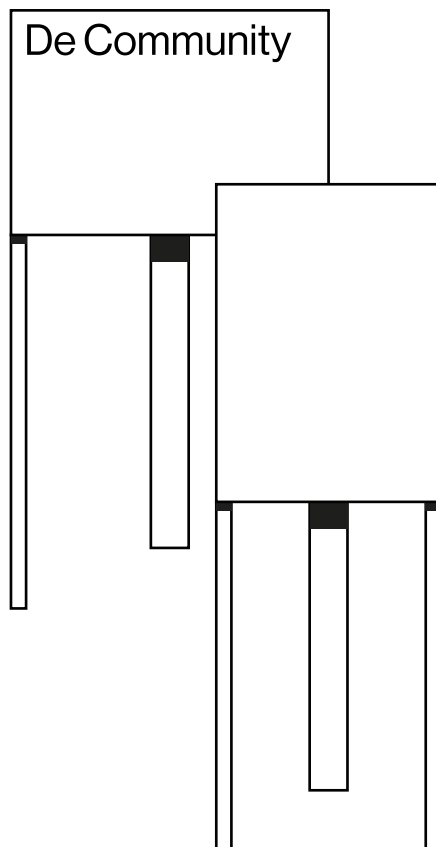
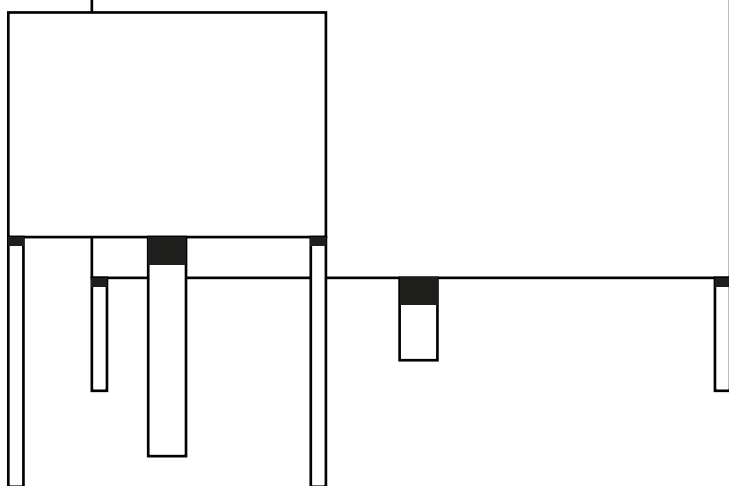
6. We werken multidisciplinair, open & inclusief

Het museum wil fungeren als een kruispunt tussen verschillende werelden waardoor het als een incubator kan dienen om zo de Nederlandse ontwerpkraacht nog sterker op de kaart te zetten. Er zal een multi-, interdisciplinaire, en hybride kruisbestuiving plaatsvinden tussen iedereen die samenkomt ongeacht zijn of haar achtergrond. Denkers en doeners, oud en jong, dik en dun, uit zowel de kunst- en cultuurdisciplines als de wetenschap, het onderwijs, het bedrijfsleven en de kennisintensieve maakindustrie. Daarnaast zal het Design Museum voor de Toekomst worden gekenmerkt door openheid: open structuren, open platformen, en open definities. En iedereen is welkom. Vanzelfsprekend.

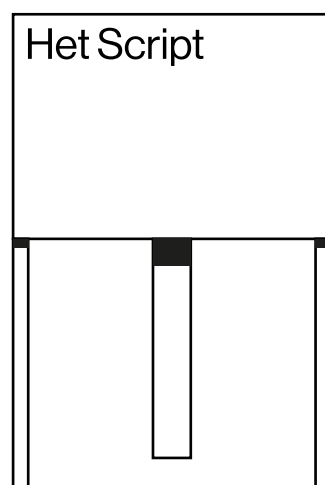
7. We bouwen aan de collectie van de toekomst

We gaan niet uit van een bestaande design collectie. Wel werken we nauw samen met bestaande collecties zoals het Louis Kalff instituut, de collectie van het Design Museum Den Bosch, het Van Abbemuseum en Het Nieuwe Instituut. Hiermee werkt het museum niet op regionaal maar ook op landelijk niveau. De ambitie is wel om een collectie van de toekomst op te gaan bouwen in samenwerking met het netwerk én de bezoekers. Zo ontstaat er een verbinding tussen erfgoed en onderzoek, debat, reflectie en opdrachtgeverschap. Zo zijn we een museum en een laboratorium tegelijkertijd.

Met wie en hoe?

De Community

Het Script

De Community

Het Museum van de Toekomst richt zich op het bijeenbrengen van verschillende communities. Het beoogd een ontmoetingsplek te zijn voor verschillende werelden: voor de ontwerpwereld, voor de wereld van de technologie, voor de private wereld van bedrijven en ondernemers, de publieke sector van culturele instituten, maatschappelijke instellingen en het onderwijs, voor toekomst verbeteraars, toekomst sceptici, ouders, kinderen en iedereen die gewoon een beetje nieuwsgierig is.

Om de eerste stappen tot positionering binnen het werkveld soepel te laten verlopen en de bal aan het rollen te brengen, hebben meerdere organisaties al aangegeven betrokken te willen zijn. Zo zal onder andere de Dutch Design Week fungeren als launching platform, zal het Van Abbemuseum haar backoffice, collecties, expertise rond tentoonstellen en internationale netwerk inbrengen, zal de Design Academy intensief participeren en zal middels Stichting Brainport allianties worden gevormd met het bedrijfsleven. Binnen de Brabantse regio zijn er al plannen om een gezamenlijke tentoonstelling met het Design Museum Den Bosch te organiseren rond het thema 'Beyond Human'.

Uiteindelijk zal het museum zich temidden van de volgende verschillende werkvelden en werelden hebben gepositioneerd:

Ontwerpers

Om te beginnen zal het museum nauwe contacten en korte lijnen aangaan met de (nationale) ontwerpwereld die geconcentreerd is in Eindhoven. Vanuit deze hoek hebben we tijdens het onderzoek van de laatste maanden meermaals het verzoek gehoord om te fungeren als een versterkende kracht voor hen, door op te treden als verbinder tussen de ontwerpsector en de private en publieke sector. Zoals geconcludeerd in het sectoradvies van de Raad voor Cultuur is de vaak marginale positie van ontwerpers een van de redenen dat het potentieel van de ontwerpsector achterwege blijft. In navolging van de aanbevelingen uit dit sectoradvies kan het Design Museum voor de Toekomst bijdragen aan een betere positie van ontwerpers en meer samenwerking met andere disciplines en sectoren¹¹.

Onderwijs

Onderwijs en design gaan in Eindhoven al jarenlang hand in hand. Verschillende opleidingen - specifiek gericht op ontwerp - hebben al aangegeven graag te willen gaan samenwerken.

Uit Sectoradvies Ontwerp: Aanbeveling 1: Versterk de Infrastructuur

“Onderzoek met regionale cultuurregio's hoe hun profilering versterkt kan worden. Zo is in het zuiden een groot potentieel netwerk dat kan worden geactiveerd voor een gezamenlijke, nationale ontwerpagenda, gericht op talentontwikkeling, promotie, presentatie en internationalisering van ontwerp. Wijs deze regio expliciet aan om te werken aan een nationaal design platform, waar makers, opdrachtgevers en de industrie bijeenkomen en die gezamenlijk een bijdrage leveren aan het programma, de presentatie en het onderzoek ter versterking van het Nederlands design.”

---

11. Zie aanbeveling 1, p55 in Ontwerp voor de Toekomst, Raad voor Cultuur, 2018.

Natuurlijk met de Design Academy, maar ook met de TU/e, Fontys Hogeschool en SintLucas zijn gesprekken gevoerd rond onderwijs en onderzoek. Naast het onderwijs in de regio Eindhoven kan ook binnen deze community op z'n tijd samengewerkt worden op een landelijk niveau en met andere nationale Universiteiten en Hogescholen.

Culturele instellingen

Binnen het nationale landschap¹² willen we graag samenwerken met Het Nieuwe Instituut rond onderzoek en archieven. Zo kunnen er gezamenlijke calls en projecten worden georganiseerd worden rond specifieke thema's. Verder is er binnen Eindhoven een sterk inhoudelijk raakvlak met onder andere STRP, MU, het Bio Art lab, Yksi, de Kazerne, Baltan, de Ontdekkfabriek, het van Abbemuseum en natuurlijk de DDF. Binnen de Brabantse regio is het museum verankerd middels de Regio Deal en zal het een rol spelen als knooppunt waardoor samenwerking tussen culturele instellingen vergemakkelijkt wordt.

Burgers

Met een open en inclusieve mentaliteit is het Design Museum voor de Toekomst er voor iedereen. We kunnen ons vooral goed voorstellen dat verschillende burgerinitiatieven, zoals bijvoorbeeld een repair café of bepaalde natuurgeoriënteerde bewegingen rondom fijnstof en de luchthavenontwikkeling in de regio, zich aan zullen sluiten door betrokken te zijn in de programmering. Een vast onderdeel van het Design Museum voor de Toekomst zal het organiseren zijn van op-locatie programma's en manifestaties in wijken en buurten (zie voorbeeld weekprogrammering rond het vraagstuk afval, p.19).

Maatschappelijke partners

Onder de maatschappelijke partners rekenen we externe organisaties en instituties die ook bezig zijn met de vraag die op dat moment centraal staat in de programmering. Die kunnen dus afhankelijk van het gekozen vraagstuk wisselen. Gezien het feit dat het de ambitie is om nationaal en internationaal impact te hebben en daadwerkelijk als R&D voor de samenleving te fungeren, richt het museum zich op een nauwe relatie met diverse beleidsdepartementen. Zo worden er mogelijke calls rond maatschappelijke vraagstukken georganiseerd samen met het Stimuleringsfonds voor de creatieve industrie, ministeries, de Nationale Denktank, wetenschappelijke instituten, of zelfs soortgelijke externe organisaties of instituties in Europees verband.

Bedrijfsleven

Een aantal bedrijven hebben al aangegeven te gaan samenwerken. Zo wil Bruns B.V. zijn expertise op het terrein van hoogwaardige makerspaces ter beschikking stellen, wil Philips Design design workshops organiseren, wil ASML samenwerken rond zijn experience center en is er een sterk eigenaarschap vanuit de partijen die zijn vertegenwoordigd in de regionale multiple helix (Stichting Brainport). Brainport Eindhoven huisvest vele ondernemers (groot-, midden- en kleinbedrijf) die thuis zijn in de R&D en met zijn medewerkers een 'high-tech' community vormen waardoor er kansen te over zijn.

12. Voor een overzicht van de belangrijkste design instellingen in Nederland zie bijlage 1

Internationale werkveld

Internationaal is dit museum ook een welkome aanvulling op dat wat er al bestaat. Naast de meer klassieke design musea waar vooral design als discipline voorop staat zoals het Design Museum in London of de experience centers zoals Ars Electronica of science musea, zijn er maar een beperkt aantal plekken waar verschillende functies samenkomen en creativiteit breed wordt verkend voor maatschappelijke vernieuwing¹³. De focus op maatschappelijke vraagstukken is wel een trend¹⁴ en vooral waarneembaar bij festivals, biënnales over specifieke tentoonstellingen. Een voorbeeld is de recente triennale in Milaan getiteld “Broken Nature” of een aankomende tentoonstelling over het onderwijs “School of Schools” in Luma Ateliers in Arles. Het Design Museum voor de Toekomst ziet er naar uit om met diverse internationale partijen samen te gaan werken. Daarnaast willen we een internationaal netwerk van interessante ontwerpers, denkers, doeners aan het museum verbinden. Een raad van inspiratie die vraagstukken aandraagt en het museum in staat stelt om te reflecteren vanuit een globaal perspectief. Hierin is het actief opzoeken van een niet-westers perspectief van belang.

13. Andere mogelijke inspiratiebronnen zijn het Museum for Transitory Art in Lubjijana wat meer een platform is, de Museum for Tomorrow in Rio de Janeiro, The Centre for the Contemporary Culture Barcelona en Sesc in Sao Paulo.

14. De tendens om vanuit de culturele en creatieve sector maatschappelijke waarde te creëren, is in omringende landen ook aan de orde. De Engelse Design Council richt zich bijvoorbeeld uitdrukkelijk op de grote maatschappelijke uitdagingen.

Het Script

Bij een museum 'nieuwe stijl' hoort ook een nieuw soort plan. Een nieuw script om deze ontmoetingsplek echt te laten werken. Inhoudelijk betekent dit dat we een programma creëren dat meer flexibel dan vast zal zijn. Een plek waar het publiek meer gebruiker en deelnemer is dan bezoeker. Waar meer focus wordt gelegd op reuring dan op stilte. En waar iedereen van de verschillende werelden op zoek kan gaan naar vermaak, inspiratie, activatie, prikkels, of een goed gesprek. Want juist op deze grenzen van raakvlakken kunnen wonderen gebeuren.

Laten we beginnen met waar dit alles zich zal af gaan spelen. Zoals eerder vermeld zal het Design Museum voor de Toekomst een vaste plek hebben. Dit betekent echter niet dat het zich slechts zal beperken tot één gebouw. Ja, er zal een vaste locatie met een dak zijn. Maar dit is onderdeel van een groter geheel. Ten eerste zal direct buiten het museum een omgeving gecreëerd worden die de vorm van park en/of campus in zal nemen. Hierdoor ontstaat er ruimte voor vrijheid en informaliteit. Verder zal deze vaste plek in voortdurende relatie staan tot op-locatie programma's en manifestaties op stedelijk, regionaal en nationale schaal. Zo is het Design Museum voor de Toekomst altijd proactief bezig om nieuwe communities aan elkaar te verbinden.

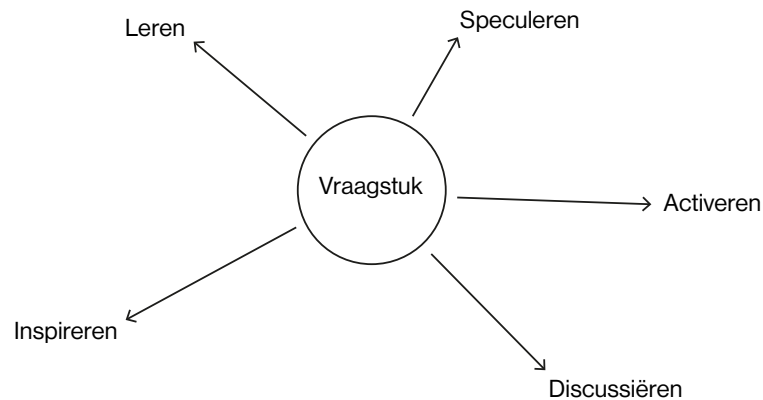
Wat er in en rondom het museum te doen en te ervaren is zal grotendeels afhankelijk zijn van de gekozen maatschappelijke vragen gericht op de toekomst die centraal worden gesteld. Hoe lang deze vragen actief behandeld worden kan variëren. Ook hoeft het aantal vragen waar het museum zich mee bezighoudt niet altijd hetzelfde te zijn. Op dit moment zien we het voor ons dat er tussen de één en drie maatschappelijke vragen tegelijkertijd behandeld worden met elk een looptijd van 1,5 jaar. Bij de start zal er begonnen worden met één vraag waarna er langzaam aan nieuwe vragen aan het programma zullen worden toegevoegd. Hierdoor zullen ze zich ook niet allemaal in dezelfde fase van het proces begeven.

De vragen die we centraal stellen komen voort uit verschillende lijnen die het museum te allen tijde uit heeft staan. Zo zal er via de op-locatie programma's en manifestaties altijd een luisterend oor bij de Eindhovenaren en de rest van de Nederlanders gelegd worden. Daarnaast heeft het museum door de vele contacten in het design werkveld zicht op waar de talenten en professionals zich mee bezig houden. Tot slot kan de keuze gemaakt worden om een specifieke vraag voort te laten komen uit een maatschappelijke expert-partner: een ministerie, nationale denktank, of internationaal gerenommeerd wetenschappelijk instituut. Zo kan het gaan over hoe je oud wilt worden, over oprukkende eenzaamheid, hoe we omgaan met steeds meer gevallen van burn out (van ons als mensen, maar ook van de natuur), of zelfs over praktische - maar daardoor niet minder maatschappelijk - vraagstukken als de hypotheekrenteaftrek, de noodzaak voor nieuwe vormen van verveling of over hoe je elkaar liefhebt in tijden van digitalisering.

Een programmering flexibel opstellen aan de hand van dergelijke vragen gaat alleen werken als het publiek ontzettend serieus wordt genomen. Hoewel dit enigszins klinkt als het intrappen van een open deur, zorgt dit juist voor de enige manier om het museum echt voor de gemeenschap te laten zijn. Onze

meerstemmigheid kan alleen tot stand komen wanneer iedereen zich welkom en gehoord voelt. Deze moeite en gastheerschap zal dan ook te merken zijn in de programmering. Het Design Museum voor de Toekomst gelooft dat een zorgvuldig geselecteerd en oprecht goed programma voor iedereen interessant is.

Afhankelijk van het geselecteerde vraagstuk zullen er activiteiten plaatsvinden, elk met een andere focus, gericht op variërende doelgroepen, en in samenwerking met verschillende partners uit de community. Deze activiteiten zijn als volgt:

Speculeren. Hier wordt er gespeculeerd en gezocht naar vergezichten binnen de vorm van een multidisciplinaire denktank bestaande uit experts uit binnen- en buitenland. Er wordt nagedacht over hoe de toekomst er mogelijk uit kan zien, wat dit betekent voor ons als mensen en als samenleving. Deze denktank komt samen, schrijft en debatteert in het museum.

Activeren. Hier worden mogelijke oplossingsrichtingen uitgeprobeerd en getest door middel van design interventies. We gaan vormgeven, maken en experimenteren in wijken, buurten en huiskamers. Deze interventies worden uitgevoerd door middel van het residency programma's die gehost zullen worden in het museum en/of op de campus. Vergezichten worden vertaald naar het niveau van elke dag. Wat kan ik er nu mee? En hoe helpt dit ons vandaag?

Discussiëren. Hier wordt er nagedacht, gereflecteerd, en gesprekken gevoerd door middel van debatten, thema avonden en festivals. Hoe verhoudt men zich op dit moment tegenover het maatschappelijke vraagstuk? Is de gespeculeerde toekomst wel toegankelijk voor iedereen? En is het überhaupt wel een goede vraag die nu gesteld wordt?

Inspireren. Hier worden de mogelijke toekomstbeelden getoond en worden (tastbare) ervaringen opgedaan door middel van tentoonstellingen en installaties. Vaste onderdelen binnen deze activiteit zijn een (interactieve) speeltuin van de toekomst en een publieke maakplaats/lab. Ook wordt er nadrukkelijk aandacht geschonken aan media output via YouTube en sociale media kanalen.

Leren. Hier wordt de samenwerking aangegaan met educatie en scholen en zullen er workshops georganiseerd worden. Een actief leerprogramma rond het centrale thema waardoor kinderen leren experimenteren, en leren vanuit het 'ontwerpvak' naar maatschappelijke vraagstukken te kijken. Zo kunnen '21st century skills' (TEC skills) worden opgedaan die juist voor de toekomst hard nodig zijn.

Deze verschillende activiteiten volgen geen lineair verband waarin ze elkaar opvolgen, maar zijn een eclectische mix die elkaar constant aanvullen en uitdagen. Gedurende de gehele periode waarin de geselecteerde maatschappelijke vraag behandeld wordt, zijn al deze middelen aanwezig en actief terwijl het museum de specifieke nadruk telkens verschuift. Zie het als een dorpsplein, of als een klokwerk dat samen doortikt waarin de wijzer steeds iets anders aanwijst.

Een week in het Design Museum voor de Toekomst zou er zo uit kunnen zien:

Design Museum
voor de Toekomst

De Toekomst
deze Week:

Week 25 / 2022
20-24 juni

Weekprogramma:

Wie bepaalt wat afval is?

Thema: Afval

Dit jaar houden we ons bezig met het speculeren over een toekomst zonder afval.

Maandag t/m zondag:

TENTOONSTELLING
'SUPER TRANSFORMERS GEZOCHT'

De grote afvalerience.

Afval is een van onze grootste uitdagingen. Doe jij mee? Laat je inspireren door ontwerpers, wetenschappers en vuilnisophalers van over de hele wereld en stel je een afvalloze toekomst voor. Kijk, tast, ruik en ga zelf aan de slag!

TENTOONSTELLING
'ZERO WASTE COLLECTIE'

Sieraden, kleding, gebruiksvoorwerpen en een auto van de toekomst bedacht en gemaakt vanuit het concept van 'zero waste'. Van afbreekbaar tot geheel te recyclen. Met bijdragen uit de collecties van Van Abbemuseum, Stedelijk Museum Den Bosch en het Textielmuseum.

Zondag:

WERELD PREMIERE:

INSTALLATIE
DIGITAL AND HUMAN WASTE MACHINE

Met de input van 2000 gesprekken, 100 vrijwillige makers, 3 ontwerpers en 2 data-analisten is het dan zover: de eerste test van de 8 meter hoge afvalstroom-analyse machine ter wereld. Alles wat in je digitale prullenbak verdwijnt, is het echt weg? En die haren in de gootsteen. Waar spoelen die naar toe?

Dinsdag:

DEBATAVOND

Als het geen afval is, waarom noemen we het dan zo? Pleidooi voor een verbod op het woord 'afval'. Met historicus, ontwerper, directeur en afvalverwerker. Een spetterende avond verzorgt door de denktank rond dit jaarlijkse thema.

Woensdag:

OPEN STUDIOS

Ga in gesprek met onze designers en onderzoekers in residentie. Deze week staat vet in je gootsteen centraal. Is vet het potje goud van morgen?

Maandag t/m zondag:

WORKSHOPS

Geef je op voor een van de workshops 'mining nature' in de stad. Ontdek wat je met gevonden natuurlijke materialen kan doen.

Maandag t/m vrijdag:

DE AFVALBIBLIOTHEEK

Deze week in Nuenen, Zeist en Zwolle. Check de website voor data.

Zaterdag en zondag:

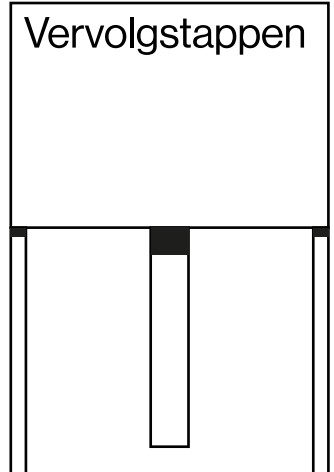
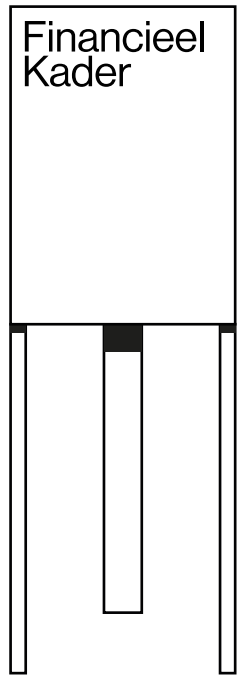
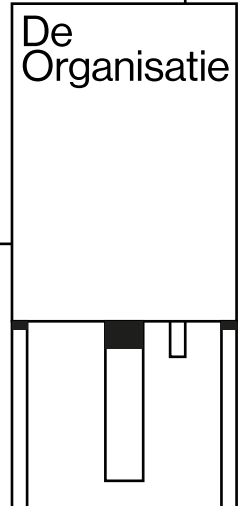
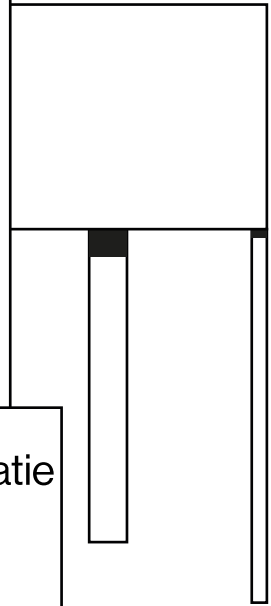
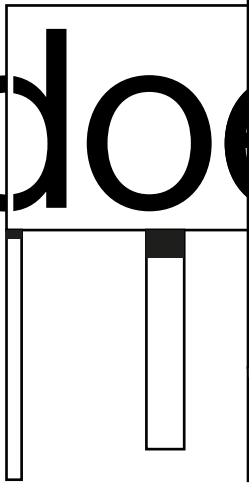
RESTAURANT

Leer koken volgens de methode van de Verspillingsfabriek.

Naast de programmering die afhankelijk zal zijn van het geselecteerde maatschappelijke vraagstuk zal het Design Museum voor de Toekomst ook een grote en fascinerende vaste tentoonstelling hebben die het gehele jaar door te bezoeken is. Getiteld: "Geschiedenis van de Toekomst". Hier zal de focus liggen op de historie. Hoe hebben we ons als mensheid door de geschiedenis heen verhouden tot de toekomst? Het idee van 'het hebben van een toekomst' is namelijk slechts tot stand gekomen in de laatste eeuwen. En zelfs in deze relatief korte tijd zijn de meningen hierover sterk afgewisseld en op hele verschillende manieren vormgegeven. Voor het publiek zorgt dit voor een interessante inkijk in een historie die tot nu toe nog niet vaak overzichtelijk is weergegeven.

Hoe gaan we dat doen?

De Organisatie

Het Design Museum voor de Toekomst streeft ernaar om ook een organisatie van de toekomst te zijn. Dat wil zeggen een organisatie die wendbaar, dynamisch en flexibel is en daarmee in staat om als node te fungeren binnen de bestaande regionale en nationale community. Een levend museum die in staat is om zowel groot als klein te zijn, die zowel een eigen identiteit heeft als de identiteit van anderen versterkt. En voor elke organisatievorm die wordt ingericht is de inhoud leidend. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is dat de vaste organisatie zelf klein zal worden gehouden.

Ondanks dat in de volgende ontwikkelfase de invulling en uitwerking van het organisatiemodel verder moet plaatsvinden adviseren we de volgende uitgangspunten:

- Van start te gaan met enkele founding partners uit de community.
- Te kiezen voor een stichtingsmodel met een RvT en een RvA met daarin ruimte voor de verschillende bloedgroepen.
- Navolging van de Cultural Governance Code en de Code Culturele Diversiteit.
- Een ambassadeur aan te stellen (we denken bijvoorbeeld aan André Kuijpers) die als boegbeeld kan fungeren.
- Een organisatie te vormen bestaande uit een klein operationeel en creatief kernteam dat werkt met een flexibele schil van programma teams waarin er nauw wordt samengewerkt met alle verschillende inhoudelijke partners zoals beschreven in het hoofdstuk 'Community'.
- In de voorbereidingsfase te starten met een klein projectbureau zoals wordt toegelicht in het hoofdstuk 'Vervolgstappen'.

Hieronder volgt een eerste beknopte schets van de verschillende organisatieonderdelen:

Founding partners

De founding partners zijn degene die de handen ineen slaan om dit initiatief te dragen en hier de verantwoordelijkheid voor te nemen. Waarschijnlijk zullen ze afkomstig zijn uit de regio Eindhoven en nauw verwant zijn aan het ontwerp werkveld. Op dit moment is hiervoor belangstelling getoond door Stichting Brainport die vanuit de Regio Deal middelen al het initiatief heeft genomen voor de ontwikkeling, de Dutch Design Foundation, het Van Abbemuseum en de Design Academy. Andere mogelijke founding partners zijn STRP, de Evoluon Foundation, MU en mogelijk ook Waag Society.

Raad van Toezicht en Raad van Advies

Aangezien dit de meest gebruikelijke organisatievorm is voor musea suggereren we een RvT op te richten bestaande uit verschillende bloedgroepen en een Raad van Advies waar zowel ruimte is voor burgers, experts, vertegenwoordigers van belangrijke instellingen waar het museum zich mee verbindt als internationale ontwerpers. Vervolgens zal er afhankelijk van het gekozen Raad van Toezichtmodel een bestuur worden aangesteld voor zowel het operationele als het creatieve kernteam binnen het Design Museum voor de Toekomst.

Operationele kern

Aangestuurd door de directeur zal het operationele kernteam verantwoordelijk zijn voor het reilen en zeilen van het gehele museum met al haar facetten. Ze zullen er voor zorgen dat alles op rolletjes blijft lopen, dat bezoekers niet zomaar voor een dichte deur staan, en dat er altijd een website online is om te bezoeken. En natuurlijk dat dit alles gebeurt binnen de perken van de afgesproken budgetten.

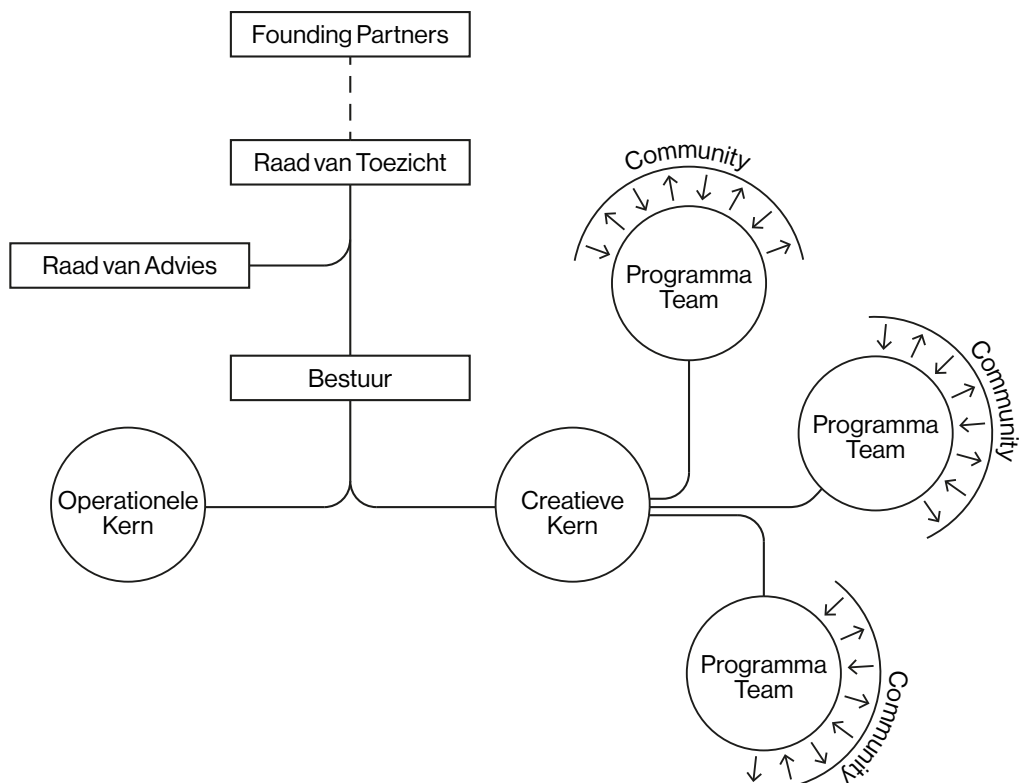
Creatieve kern

Aangestuurd door de directeur zal het creatieve kernteam voornamelijk verantwoordelijk zijn voor de diverse programma's van het museum, zowel binnen als op-locatie, en zowel tijdelijk als permanent. Geselecteerd door de directeur zal deze kern bestaan uit een diversiteit van de verschillende werelden die het museum samen probeert te brengen. Zo ontstaat er een dynamische mix die altijd en overal de vinger aan de pols heeft en weet wat er speelt. Dit team zal dan ook de keuze maken welke maatschappelijke vragen centraal worden gesteld.

Programma teams

Door precies te weten wat er allemaal speelt en wie zich waar mee bezig houdt zal de creatieve kern programma teams samenstellen door kandidaten te selecteren uit de brede community die het museum rijk is. De programma teams zullen zo bestaan uit een mix van design talenten en professionals, betrokken burgers, wetenschappers, alumni en studenten van onderwijsinstellingen, cultuurliefhebbers, en wie weet zelfs af en toe een minister of tweede kamerlid.

Organisatie structuur (stichting)

Financieel Kader

Ondanks dat het Design Museum voor de Toekomst een uniek concept is en er nog veel moet worden ontwikkeld de komende twee jaar hebben we toch getracht een reëel beeld te geven van de benodigde investeringen en exploitatie. Hierbij zijn we uitgegaan van een benchmark van andere musea en andere al eerder ontwikkelde plannen. Verder hebben we de cijfers voorgelegd aan een aantal ervaringsdeskundigen.

Voor de berekening hanteren we de volgende uitgangspunten:

- De locatie is nog niet vastgelegd, maar we gaan uit van herbestemming.
- We streven naar een bezoekersaantal van ca. 200.000 en 250.000 per jaar.
- We gaan uit van inkomsten uit programma's, verhuur, shop en horeca.
- We gaan uit van een kernteam van 25 fte (bij definitieve exploitatie).
- We gaan uit van 5000 m² vloeroppervlakte, waarvan 300 m² horeca, 200 m² kantoor, 1000 m² flexibele publieksruimte en 3500 m² voor programmerings doeleinden.
- We gaan niet uit van collectieopbouw in de klassieke zin van het woord en werken daarin samen met collectie houdende instellingen.

Vanuit de Regio Deal (rijk en regio) en de gemeente Eindhoven is ca. 12 miljoen euro gereserveerd voor de ontwikkelkosten. Dit bestrijkt de periode van medio 2019 tot medio 2021.

Ontwikkelkosten

Voor de ontwikkelfase nemen we twee type kosten op. De eerste zijn voor het opzetten van een tijdelijk projectbureau dat tot doel heeft het concept van het Design museum voor de Toekomst verder te ontwikkelen en de werkwijze te gaan uittesten. We gaan hier verder op in onder het kopje 'Vervolgstappen'.

De kosten (per jaar) hiervoor bedragen (in euro)¹⁵:

Projectbureau 3fte ¹⁶	290.000
Inhuur externen	50.000
Bureaunkosten	12.000
Productie- en presentatiekosten	50.000
Ontwikkelbudget	60.000
Totaal	462.000

We gaan uit het tijdelijk projectbureau 3 jaar nodig te hebben dus een totaal van ca. 1.5 miljoen euro.

15. Hierbij wordt er nauw samengewerkt met de gemeente waarbij ondersteunende taken zoveel mogelijk door de gemeente worden geleverd. Ook de werkplekken worden gefinancierd door de de gemeente.

16. Hierbij gaan we uit van een zware directeur en twee ondersteuners aangezien een zwaargewicht nodig is om in deze fase het museum te realiseren.

Het tweede type ontwikkelkosten zijn de investeringskosten voor met name het klaarmaken en de inrichting van de locatie. Ondanks dat veel nog afhankelijk is van de keuze voor het gebouw en de afspraken die we maken met bijvoorbeeld het Evluon schatten we in dat er voor de herbestemming, de inrichting en voor advies en projectkosten ca. 10 miljoen nodig is.

Uitwerking:	
Herbestemming locatie	3.5 miljoen
Inrichting	4,5 miljoen
Advies/project kosten	1 miljoen
Website en communicatie	500.000
Begeleiding ontwikkeling	200.000
Fondsenwerving	200.000
Onvoorzien	100.000

De gehele ontwikkelkosten zullen worden gedekt door de middelen afkomstig uit de Regio Deal inclusief een bijdrage van private en publieke partijen.

Exploitatiekosten

De kosten voor de exploitatie bedragen ca. 6 miljoen euro per jaar. Hierbij gaan we er vanuit dat we samenwerken met vele van de bovengenoemde partners waardoor al vanaf jaar 1 veel voorzieningen en activiteiten kunnen plaatsvinden. Een niet commerciële huur zoals mogelijk met het Evluon betekent dat het grootste deel van de exploitatiekosten kunnen worden benut voor de verschillende activiteiten.

Personeel (25 fte)	2.000.000
Programmering en presentatie, waaronder:	1.300.000
<i>Tentoonstellingen en events</i>	1.000.000
<i>Discussieplatform</i>	100.000
<i>Residencies en design interventies</i>	200.000
Onderwijs en onderzoek, waaronder:	400.000
<i>Educatieprogramma</i>	200.000
<i>Onderzoekprogramma</i>	200.000
<i>Marketing, communicatie, en ICT</i>	800.000
Huisvestings en beheerslasten	1.500.000
Totaal	6.000.000

Dekking exploitatie:

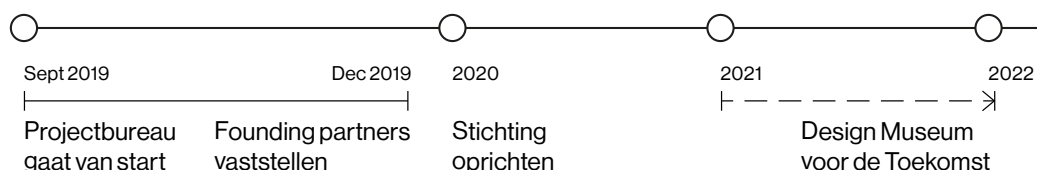
Rijksbijdrage OCW:	3.000.000
Provincie bijdrage:	500.000
Gemeente bijdrage:	500.000
Eigen inkomsten:	1.500.000
Fondsen/sponsoring/projectsubsidies:	500.000
Totaal:	6.000.000

Vervolgstappen

Een initiatief zoals het Design Museum voor de Toekomst heeft tijd nodig om zich te ontwikkelen en zich te bewijzen. Aangezien de officiële opening in 2021 zal plaatsvinden zullen de komende twee a drie jaar worden gebruikt om het concept uit te testen en te verdiepen, om het organisatiemodel te ontwikkelen, de locatie te bepalen en de financiële haalbaarheid te waarborgen. Al doende uitproberend bouwen we zo aan naamsbekendheid en versterken we de community.

Als eerstvolgende stap adviseren we om het Design Museum voor de Toekomst projectbureau op te zetten. Een klein flexibel team dat gewoon al van start kan gaan en zodoende de werkwijze van het museum verder kan gaan ontwikkelen. Het projectbureau bestaat uit een klein team geleid door een inhoudelijk zwaargewicht (mogelijk de beoogd directeur) die de visie en het charisma heeft om dit initiatief verder te brengen. Verder zal er een community manager en een ontwikkelaar/curator deel uitmaken van het team. De doelstelling van het projectbureau is tweeledig: de operationele en inhoudelijke uitwerking van dit plan realiseren.

April
2019

Naast het gereedmaken van de organisatie, de locatie en de financiën, zouden de volgende activiteiten kunnen bijdragen aan een vliegende start van het Design Museum voor de Toekomst:

- Vragen en thema's uit de community ophalen door middel van een call/prijsvraag
- Ministeries deelgenoot maken worden aan het programma rond vraagstukken.
- Deelgenoot te zijn van Museum door de Stad samen het Eindhovens Museum.
- Samen te werken met Het Nieuwe Instituut rond het Fellowship programma 'Burn Out: Exhaustion on a planetary scale'.
- Onderdeel te worden van het STRP festival future Cities samen met MU.
- Een event te organiseren van het Design Museum projectbureau tijdens de DDW.
- Samen te werken met het Design Museum in de Bosch rond de tentoonstelling 'Beyond Human' (gepland voor januari 2020).
- Deel te nemen aan het programma NL Toekomst Museum met Yksi Expo.
- Samen met de Kazerne een event rond design te organiseren.
- Een onderwijsprogramma organiseren in samenwerking met de Ontdekkfabriek.
- En nog veel meer met nog veel meer partners...

Design Museum
voor de Toekomst

Het gebiedt ons wel te stellen dat al het enthousiasme dat dit plan heeft voortgeduwd niet nieuw is of pas net is komen bovendrijven. De afgelopen jaren zijn er meerdere plannen geïnitieerd om een vergelijkbaar initiatief van start te laten gaan, maar telkens weer zijn deze plannen opgeschoven en uiteindelijk nooit gerealiseerd. Echter, juist nu lijken alle seinen op groen te staan en is Eindhoven er beter klaar voor dan ooit. Het is dus ook nu of nooit. Voor Eindhoven, voor Nederland, maar vooral voor de toekomst.

Laten we er met z'n allen voor gaan zorgen dat we dit plan gaan realiseren!

April
2019

Design Museum
voor de Toekomst

Bijlage 1

Overzicht design infrastructuur in NL

Landelijk:

- Het Nieuwe Instituut –
Ondersteuningsinstelling voor
architectuur, vormgeving en
digitale cultuur
/ Rotterdam
- Stimuleringsfonds voor
de Creatieve Industrie
/ Rotterdam
- Design Museum Den Bosch
/ Den Bosch
- Cube Design Museum
/ Kerkrade
- EKWC
/ Oisterwijk
- Textielmuseum
/ Tilburg
- Stedelijk Museum (grote design collectie)
/ Amsterdam
- Nationaal glasmuseum
/ Leerdam
- Keramiekmuseum Princessehof
/ Leewarden
- BNO (bond voor ontwerpers)
/ Amsterdam
- ClickNL (kennis, onderzoek
en innovatieplatform)
/ Eindhoven
- Dutch Creative Council
/ Amsterdam

April
2019

Design Museum
voor de Toekomst

Eindhoven:

- Design Academy Eindhoven
- Dutch Design Foundation
- MU
- Yksi
- De Kazerne
- Baltan
- Philipsmuseum
- Van Abbemuseum
- De Ontdekkfabriek
- Daf Museum
- Regionaal Historisch Centrum
- TAC
- Onomatopée

Bijlage 2

Internationale landschap musea

April
2019

Design Museum
voor de Toekomst

Referenties:

1. Design Musea

Design Museum London
MAD New York
MAAT Lisabon
Cooper Hewitt
V&A

2. Community

The Barbican
La Casa Encendida
SESK, Sao paulo

3. Science musea / Experience centers

Les machines de l'île
London Design Museum
NEMO
ARS Electronica Center
Science museum London

4. Research & Development

Z33
Atelier Luma
LAB & observatory museum of tomorrow Rio de Janeiro
The Centre for the Contemporary Culture Barcelona

Bijlage 3

Lijst met geraadpleegden

Interviewees

In Eindhoven:

Angelique Spaninks / Directeur MU
Martijn Paulen / Directeur Dutch Design Foundation
Tim Vermeulen / Dutch Design Foundation
Hugo Vrijdag / De Ontdekfabriek
Chris Voets / De Ontdekfabriek
Ton van Gool / Directeur STRP Festival/Cultuur Ambassadeur
Evoluon Foundation
Kiki en Joost / Ontwerpers Eindhoven
Remco van de Craats / EDHV
Wendy Plomp / Dutch Invertuals
Tanja Mlaker / Directeur Cultuur Eindhoven
Anne Sulman / Cultuur Eindhoven
Sophie van Hof / gemeente Eindhoven
Camille Wildeboer Schut / gemeente Eindhoven
Thom Aussems / vm directeur woningcorporatie St. Trudo/
ontwikkelaar Strijp S
Vera Winthagen / Chief Design Officer gemeente Eindhoven
Anastasia van Gennip / Zakelijk directeur van Abbemuseum
Charles Esche / Directeur van Abbemuseum
Steven ten Thije / Curator collecties van Abbemuseum
Lean Biemans / Controller van Abbemuseum
Peter Kentie / directeur EHV365 (city marketing)
Freek Lomme / Directeur Onomatopée
Annemoon Geurts / Oprichter, directeur De Kazerne
Leonie Koppers / Directeur Yksi / vm directeur Design Huis
Timo de Rijk / directeur Design Museum Den Bosch
Olga Coolen / directeur Philips museum
Jorge Alves Lino / Lector Fontys Hogeschool
Mathieu Viau Corville / Reseacher Fontys Hogeschool
Willy Boets Hollander / Fontys Hogeschool

Nadine Roestenburg / Fontys Hogeschool
Caroline Hummels / TU
Jalilla Essadi / Bio Art Laboratories
John Jorritsma / burgemeester Eindhoven
Johnny Lipinkhoff / vm Philips Design/ vm directeur DDW
Olga Mink / Directeur Baltan
Jos Stuifzand / Philips Design
Sean Carney / Philips Design
Ward Remmen / Eindhoven Historisch Museum
Bart de Boer / vm directeur Efteling
Stefano Marzano / former CEO Philips Design
Joseph Grimma / Directeur Design Academy Eindhoven
Raffaella Vanderμήhlen / Design Academy Eindhoven
Loes Heuvelmans / Regionaal Historisch Centrum
Astrid Cats / TAC
Bo Brugmans / Bruns B.V.
Patrick Vermeire / Bruns B.V.
Willem Kars / Jakobs&Kars
Staf Depla / vm wethouder Eindhoven
Piet Goevaers / vastgoedondernemer
Ad van Berlo / Oprichter VanBerlo
Christel de Groot / Social Rebels
Rob Schoonen / journalist Eindhovens Dagblad
René Paré / MAD
Miriam van der Lubbe / Van Eijk & Van der Lubbe
Daan Melis / Soeps
Tom Loois / Studio Tom Loois
Lee Foolen / Evoluon
Geert Hurks / Evoluon

April
2019

Focusgroep Raadsleden

Arnold Raaijmakers
Ceciel van Bergeijk
Niels Groot
Habibola Mohamadi

Saskia Lammers
Mary-Ann Schreurs
Henri de Leeuw
Henk de Jager

Focusgroep Brainport

Monique Mols / ASML
Guy Kerpen / Philips
Thomas Leenders / Signify
Jack Martens / Dafrucks
Miel Timmers / VDL
Ton van Mol / TNO
Nienke Fabries (Fontys),
Clement Goossens (TU/e)

Sjoerd van Dommelen / PNB
Floor Swinkels / Brainport Development
Marion Hinderdael / Brainport Development
Paul van Nunen / Brainport Development
John Blankendaal / Brainport Industries
Sophie van Hof / gemeente Eindhoven
Camille Wildeboer Schut / gemeente Eindhoven

Design Museum
voor de Toekomst

Focusgroep ontwerpers:

Anne Ligtenberg
Olle Lundin
Frederike Manders
Jolijn van Sleeuwen
Marie Caye
Arvid Jense
Jasper van Es
Rob van der Ploeg
Coen van Ham

Laure Peeters
Gwen Klerks
Bert Bogaerts
Tove Elfferich
Abraham Meeuwssen
Mats Horbach
Alvin Arthur
Remco van de Craats
Maria Nerie

Landelijk:

Ernest Slot / senior beleidsmedewerker OCW
Timo de Rijk / Directeur Design Museum Den Bosch
Elise van Heck / Design Museum Den Bosch
Hans Gubbels / Directeur CUBE Kerkrade
Henri Swinkels / Provincie Brabant
Bert Doedens / Provincie Brabant
Lennart Booij / Raad voor Cultuur
Brigitte Bloksma / Raad voor Cultuur
Klazien Brummel / Raad voor Cultuur
Syb Groeneveld / Directeur Stimuleringsfonds
Madeleine van Lennep / Directeur B&O
Guus Beumer / Directeur Het Nieuwe Instituut
Gijs Stork / Curator

Marleen Stikker / Directeur Waag
Geert Boogaard / Blueyard
Mike van der Geld / wethouder Den Bosch
Ranti Tjan / Directeur EKWC
Frans van Dooremalen / Brabant C
Ruud Rabeling / vz CvB Lucas College
Liesbeth Jans / Kunstloc Brabant
Anneke Moors / Kunstloc Brabant
Marcelle Hendrick / wethouder Tilburg
Martin van Ginkel / gemeente Tilburg
Sanne Polman / gemeente Helmond
Ad van Niekerk / gemeente Den Bosch
Errol van de Werdt / Directeur Textielmuseum

Internationaal:

Philippa Simpson / V&A
Jane Alison / The Barbican
Justin McQuirk / London Design Museum

April
2019

Design Museum
voor de Toekomst

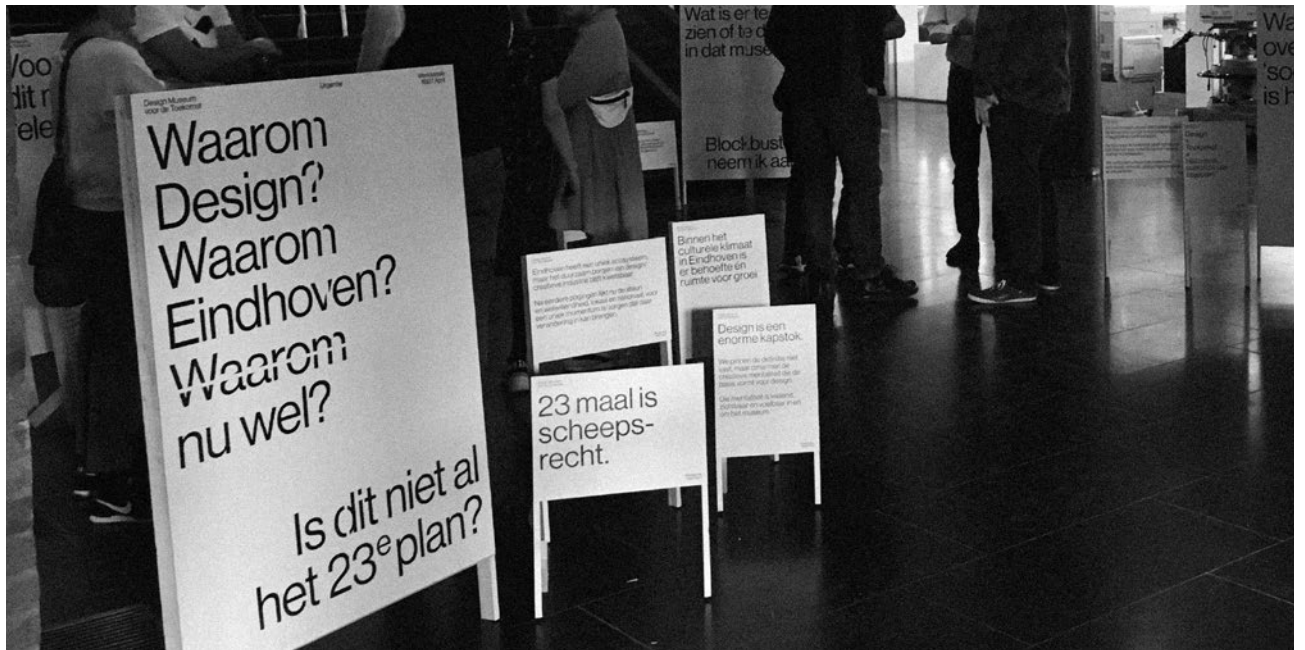
Colofon

Dit rapport is tot stand gekomen door de gemeente Eindhoven en Stichting Brainport. Het onderzoek en ontwikkeling is gedaan door Chris Sigaloff, kwartiermaker in samenwerking met: Taam Maas
Joanna van der Zanden
Ton van Gool
Vissch&Stam
Bas Hessing
HeyHeydeHaas
Fontys Creative Industries Onderzoeksgroep

En natuurlijk dank aan iedereen die ik heb mogen spreken ter voorbereiding.

April
2019

Design Museum
voor de Toekomst

Beeld: presentatie en open inloop na afloop van een werksessie voor de conceptvorming van het Design Museum voor de Toekomst